

Hranice zůstatkové ceny v Majetku 2.06

Nový Český účetní standard č. 708 kromě jiných novinek v odepisování majetku, také přináší zcela zásadní novinku týkající hranice zůstatkové ceny majetku. Český účetní standard definuje toto pravidlo v článku 4.11. takto:

4.11. Účetní jednotka může při sestavení odpisového plánu zohlednit též skutečnosti týkající se okamžiku vyřazení dlouhodobého majetku z užívání, například stanovení hranice významnosti pro zaúčtování zůstatkové ceny dlouhodobého majetku při vyřazení. Nestanoví-li účetní jednotka jinak, má se pro tyto účely za to, že významná je částka ve výši 5 % ocenění dlouhodobého majetku.

V praxi to znamená, že si účetní jednotka při pořízení majetku zvolí "hranici významnosti pro zaúčtování zůstatkové ceny" (zkráceně hranici zůstatkové ceny), kterou bude evidovat v účetnictví po celou dobu životnosti majetku. To ale také znamená, že účetní jednotka může provést odpisy majetku nikoliv do celkové výše pořizovací ceny majetku (jak bylo doposud zvykem), ale jen do výše pořizovací ceny majetku ponížené o hranici zůstatkové ceny. V ustanovení článku 4.11. je také velmi důležité slovo „může“, je tak možné ukončit odepisování majetku na hranici 5%, nebo je možné zvolit si i jiné % z pořizovací ceny.

Bohužel však Český účetní standard (ani jiná legislativa či jiná centrální metodika MFČR) nedefinuje přímo metodiku, jak s hranicí zůstatkové ceny pracovat. Záměr ustanovení sice zřejmý je, ale není vůbec jasná metodika způsobu práce s hranicí zůstatkové ceny a tím i způsobem odpisu. Z aktuálních informací vyplývá, že každý zřizovatel (kraj, obec) volí nějakou formu metodiky ze dvou možných:

- varianta 1 - zastavení odepisování na hranici zůstatkové ceny
- varianta 2 - odpis se provádí z pořizovací ceny ponížené o částku hranice zůstatkové ceny

Varianta 1 - Zastavení odepisování na hranici zůstatkové ceny

Účetní jednotka zvolí vhodné % hranice zůstatkové ceny z ceny pořizovací majetku a v průběhu životnosti majetku provádí běžný odpis z pořizovací ceny. V okamžiku, kdy se celková výše oprávek "dotkne" hranice zůstatkové ceny, odpis se na této hranici zastaví a dále se neprovádí.

Příklad:

Majetek v pořizovací ceně Kč 60000,- nakoupen v březnu 2012 - odpis od 1.4.2012. Hranice zůstatkové ceny zvolena dle bodu 4.11 standardu – 5% z PC, tzn. $60000 \cdot 5\% = 3000 \text{Kč}$.

Podle propočtu odpisů nelze odečíst vypočtený zůstatek od posledního odpisu, protože ten by pro rok 2022 činil pouze 1500 Kč. Proto ponížíme již odpisy roku 2021 takto:

- pro rok 2021 $6000 \text{ Kč} - 1500 \text{ Kč} = 4500 \text{Kč}$ tj. odpis daného roku 2021
- v roce 2022 bude odpis nulový a zůstatek ve výši 3000 Kč zůstane na kartě do vyřazení majetku

V případě, že bychom nestanovili hranici zůstatkové ceny, odpis by vypadal takto:

Por_cisl	Datum	Popis	Castka	Zp	Od	Cena_por	Cena_zvy	Cena_uce	Rok	Zaúčtová	Podíl	transf.
374	31.12.12	majetek	4500,00	10	3	60000,00	0,00	4500,00	1	.	.	0,00
374	31.12.13	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	10500,00	2	.	.	0,00
374	31.12.14	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	16500,00	3	.	.	0,00
374	31.12.15	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	22500,00	4	.	.	0,00
374	31.12.16	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	28500,00	5	.	.	0,00
374	31.12.17	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	34500,00	6	.	.	0,00
374	31.12.18	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	40500,00	7	.	.	0,00
374	31.12.19	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	46500,00	8	.	.	0,00
374	31.12.20	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	52500,00	9	.	.	0,00
374	31.12.21	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	58500,00	10	.	.	0,00
374	31.12.22	majetek	1500,00	10	3	60000,00	0,00	60000,00	11	.	.	0,00

60000,00

V případě, že JE stanovena hranice zůstatkové ceny, odpis se zastaví již v roce 2012 a vypadá takto:

Por_cisl	Datum	Popis	Castka	Zp	Od	Cena_por	Cena_zvy	Cena_uce	Rok	Zaúčtová	Podíl	transf.
374	31.12.12	majetek	4500,00	10	3	60000,00	0,00	4500,00	1	.	.	0,00
374	31.12.13	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	10500,00	2	.	.	0,00
374	31.12.14	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	16500,00	3	.	.	0,00
374	31.12.15	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	22500,00	4	.	.	0,00
374	31.12.16	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	28500,00	5	.	.	0,00
374	31.12.17	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	34500,00	6	.	.	0,00
374	31.12.18	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	40500,00	7	.	.	0,00
374	31.12.19	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	46500,00	8	.	.	0,00
374	31.12.20	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	52500,00	9	.	.	0,00
374	31.12.21	majetek	4500,00	10	3	60000,00	0,00	57000,00	10	.	.	0,00

57000,00

Touto metodikou provádí výpočet většina krajů a obcí kromě Kraje Zlínského, Kraje Plzeňského (pozor Magistrát města Plzně má metodiku, kterou lze interpretovat na variantu 1.) a Města Přerova.

Varianta 2 - Odpis se provádí z pořizovací ceny ponížené o částku hranice zůstatkové ceny

Ve této druhé variantě dochází ke zcela jinému použití hranice zůstatkové ceny a to má také přímý důsledek na výpočet a výši odpisů. Zde zřejmě došlo k inspiraci v mezinárodních účetních standardech, kde se pracuje s tzv. zbytkovou hodnotou majetku - odepisuje se z částky vzniklé jako rozdíl mezi vstupním oceněním majetku a zbytkovou hodnotou. V této variantě tedy platí obdoba postupu z mezinárodních účetních standardů - z pořizovací ceny majetku odečteme částku hranice zůstatkové ceny majetku a z této hodnoty odepisujeme po celou dobu životnosti majetku.

Příklad:

Majetek v pořizovací ceně Kč 60000,- nakoupen v březnu 2012 - odpis od 1.4.2012. Hranice zůstatkové ceny zvolena dle bodu 4.11 standardu – 5% z PC, tzn. $60000 \cdot 5\% = 3000\text{Kč}$.

Výpočet odpisů se neprovádí z částky 60000 Kč, ale z částky $60000 - 3000 = 57000,-!!$

V případě, že bychom nestanovili hranici zůstatkové ceny, odpis by vypadal takto:

Por_cisl	Datum	Popis	Castka	Zp	Od	Cena_por	Cena_zvy	Cena_uce	Rok	Zaúčtová	Podíl	transf.
374	31.12.12	majetek	4500,00	10	3	60000,00	0,00	4500,00	1	.	.	0,00
374	31.12.13	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	10500,00	2	.	.	0,00
374	31.12.14	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	16500,00	3	.	.	0,00
374	31.12.15	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	22500,00	4	.	.	0,00
374	31.12.16	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	28500,00	5	.	.	0,00
374	31.12.17	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	34500,00	6	.	.	0,00
374	31.12.18	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	40500,00	7	.	.	0,00
374	31.12.19	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	46500,00	8	.	.	0,00
374	31.12.20	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	52500,00	9	.	.	0,00
374	31.12.21	majetek	6000,00	10	3	60000,00	0,00	58500,00	10	.	.	0,00
374	31.12.22	majetek	1500,00	10	3	60000,00	0,00	60000,00	11	.	.	0,00

60000,00

V případě, že JE stanovena hranice zůstatkové ceny, odpis se zastaví již v roce 2012 a vypadá takto:

Por_cisl	Datum	Popis	Castka	Zp	Od	Cena_por	Cena_zvy	Cena_uce	Rok	Zaúčtová	Podíl	transf.
374	31.12.12	majetek	4275,00	10	3	60000,00	0,00	4275,00	1	.	.	0,00
374	31.12.13	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	9975,00	2	.	.	0,00
374	31.12.14	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	15675,00	3	.	.	0,00
374	31.12.15	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	21375,00	4	.	.	0,00
374	31.12.16	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	27075,00	5	.	.	0,00
374	31.12.17	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	32775,00	6	.	.	0,00
374	31.12.18	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	38475,00	7	.	.	0,00
374	31.12.19	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	44175,00	8	.	.	0,00
374	31.12.20	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	49875,00	9	.	.	0,00
374	31.12.21	majetek	5700,00	10	3	60000,00	0,00	55575,00	10	.	.	0,00
374	31.12.22	majetek	1425,00	10	3	60000,00	0,00	57000,00	11	.	.	0,00

57000,00

Tuto variantu odepisování podle dostupných informací používá jen Kraj Zlínský, Kraj Plzeňský a Město Přerov.

Jak z varianty 1. tak z varianty 2. vyplývá, že celková výše opravěk činí 57000,- tj. z celková pořizovací ceny 60000,- bylo odepsáno jen 57000,- a Kč 3000,- je v obou případech zbytková hodnota majetku. Avšak celkový průběh odepisování je tj. roční/měsíční výše odpisů je úplně jiná - ve variantě 2. nižší!

Nastavení příslušného odepisování v programu Majetek 2.06

Obecně platí, že s hranicí zůstatkové ceny nelze pracovat v nižší verzi programu Majetek než je verze 2.06 vydaná v lednu 2013.

Na základě výše uvedených dvou variant platí, že uživatel programu musí zvolit jednu z variant na základě doporučené metodiky svého zřizovatele. Pracovník VIS tuto informaci mít nemusí, správná volba je tedy na informovanosti uživatele a spolupráci jeho zřizovatele.

Speciální nastavení pro variantu 1:

v tabulce Majetek na kartě majetku (Zadání nové věty 1. strana) zadejte do položky Hranice zůst. ceny požadovanou hranici v % (např. 5%)

Ostatní nastavení pořizovací ceny majetku, způsobu účetního odpisu atd. je shodné s předchozím použitím programu Majetek.

Speciální nastavení pro variantu 2a - odpis z ceny pořízení (pro majetky nově pořízené od 1.1.2013):

1) proveďte aktualizaci programu Majetek pomocí volby Nástroje - Aktualizace programu - Načtení doplňků z internetu (verze programu Majetek musí být minimálně 2.06a)

2) definujte nový způsob odpisu - tlačítko Způsoby odpisu - Nový

vzorec odpisu definujte takto: $(POCATEK-Hranice)/RR$, kde RR je počet let odepisování např. odpis na 10 let bude vypadat takto $(POCATEK-Hranice)/10$

3) v tabulce Majetek - Oprava - na kartě majetku (Zadání nové věty 1. strana)

zadejte do položky Způsob účt. odpisu nově zavedený způsob odpisu dle bodu 2)
zadejte do položky Hranice zůst. ceny požadovanou hranici v % (např. 5%)

Speciální nastavení pro variantu 2b - odpis z ceny pořízení minus hotové oprávky (jen pro změny odpisů v roce 2013 tj. odpisy zahájené již před 1.1.2013):

1) proveďte aktualizaci programu Majetek pomocí volby Nástroje - Aktualizace programu - Načtení doplňků z internetu (verze programu Majetek musí být minimálně 2.06a)

2) definujte nový způsob odpisu - tlačítko Způsoby odpisu - Nový

vzorec odpisu definujte takto: $(ZUSTATEK-Hranice)/(XY-ROK+1)$, kde XY je celková doba odepisování majetku v letech např. odpis na 10 let bude vypadat takto $(ZUSTATEK-Hranice)/(10-ROK+1)$

3) v tabulce Majetek - Oprava - na kartě majetku (Zadání nové věty 1. strana)

zadejte do položky Způsob účt. odpisu nově zavedený způsob odpisu dle bodu 2)
zadejte do položky Hranice zůst. ceny požadovanou hranici v % (např. 5%)